

Bijlage B: 40 Vragen

Zelfverklaring NPR 9026+C1:2012

Versie: 1
Datum: 5-4-2023

Inhoud

1. Inleiding	3
2. MVO principes	4
3. Stakeholders	7
4. MVO kernthema's	8
5. Ketenverantwoordelijkheid en invloedssfeer	10
6. Due diligence	11
7. Visie, missie, beleid en strategie	13
8. Ontwikkeling van draagvlak en competenties	14
9. Integreren van MVO in besturingsprocessen, systemen en procedures	15
10. Communicatie en rapportage	16
11. Het monitoren van activiteiten en beoordeling van prestaties	18
12. Selecteren van MVO-initiatieven en MVO-instrumenten	19

1. Inleiding

Dit document betreft de onderbouwing op de 40 vragen van de NPR 9026+C1:2012, oftewel de handleiding zelfverklaring NEN-ISO 26000, voor de Netterden Groep. De Netterden Groep bestaat uit de volgende entiteiten:

- Netterden Holding B.V.
- Netterden Zand en Grind B.V.
- Netterden Transport B.V.
- Heeren-Herkener Kiesbaggerei GmbH
- Kieswerk Grotendonk GmbH
- Wezendonk Zand en Grind B.V.
- Vos Zand en Grind B.V.

In de onderstaande tabel treft u de relatie tussen MVO onderwerpen en de bijbehorende vragen.

Onderwerp	Vragen	Hoofdstuk
MVO principes	1 t/m 7	2
Stakeholders	8 t/m 10	3
MVO kernthema's	11 t/m 19	4
Ketenverantwoordelijkheid en invloedssfeer	20 en 21	5
Due diligence	22 t/m 25	6
Visie, missie, beleid en strategie	26	7
Ontwikkeling van draagvlak en competenties	27 en 28	8
Integreren van MVO in besturingsprocessen, systemen en procedures	29	9
Communicatie en rapportage	30 t/m 33	10
Het monitoren van activiteiten en boordeling van prestaties	34 t/m 37	11
Selecteren van MVO-initiatieven en -instrumenten	38 t/m 40	12

2. MVO principes

Vraag 1: *De Netterden Groep legt rekenschap af over haar effecten op de maatschappij, de economie en het milieu.*

Wij leggen rekenschap af over:

- De effecten van onze bedrijfsvoering op de maatschappij, het milieu en de economie en in het bijzonder over de eventuele negatieve effecten;
- De maatregelen die we hebben genomen om negatieve effecten te minimaliseren, herhaling van die negatieve effecten te voorkomen;
- De wijze waarop wij op een positieve wijze bijdragen aan uitdagingen in de maatschappij.

Toelichting/voorbeelden: De Netterden Groep informeert stakeholders over de activiteiten en besluiten van de organisatie die op hen betrekking hebben. De organisatie is ontvankelijk voor een gepaste kritische blik door zich financieel te laten controleren door externe accountants, zich te laten adviseren door externe adviseurs en in dialoog te blijven met stakeholders omtrent de natuurwaarden in en rondom de projectlocaties via onafhankelijk adviseurs, en in geval van Netterden Zand en Grind B.V. de Stichting Beheer Natuurgronden Netterden-Azewijn. Informatie over MVO prestaties, significante onderwerpen en stakeholderbetrokkenheid worden sinds 2018 gepubliceerd in een openbaar MVO jaarverslag. Middels het behalen van het ISO-14001 certificaat voor Netterden Holding B.V., Netterden Zand en Grind B.V. en Netterden Transport B.V. is tevens geborgd dat we ons op die locaties doorlopend bezig houden met het verbeteren van onze bedrijfsvoering in het kader van milieumanagement. Onze prestaties op dit vlak worden in een jaarlijkse audit getoetst door een onafhankelijke specialist.

Vraag 2: *De Netterden Groep is transparant over besluiten en activiteiten die een effect hebben op de omgeving.*

Wij zijn transparant over:

- Het doel, de aard en de plaats van onze activiteiten;
- Wie het meerderheidsbelang in onze organisatie heeft;
- Wie welke functie binnen onze organisatie heeft in het kader van de besluitvorming;
- Onze MVO prestaties op significante onderwerpen;
- Onze financiële prestaties;
- De gevolgen van ons beleid en onze organisatiebeslissingen en -activiteiten op de omgeving (belanghebbenden, de maatschappij, het milieu enz.);
- Wie wij als onze stakeholders beschouwen;
- De manier waarop deze stakeholders zijn geselecteerd;
- Hoe deze stakeholders worden betrokken bij de organisatie.

Deze informatie is:

- Openbaar en gemakkelijk beschikbaar.
- Begrijpelijk voor onze stakeholders.
- Tijdig, feitelijk juist, duidelijk en objectief.

Waar is deze informatie te vinden?

- Informatie over de organisatie is terug te vinden op www.netterden.com.
- Informatie over het meerderheidsbelang en financiële prestaties is beschikbaar bij de Kamer van Koophandel.

- Informatie over MVO-prestaties, significante onderwerpen en stakeholderbetrokkenheid worden sinds 2018 jaarlijks gepubliceerd in een openbaar MVO-jaarverslag.
- Indien ons beleid en onze organisatiebeslissingen en -activiteiten gevolgen hebben voor de omgeving wordt hierover via diverse media openheid gegeven en worden betrokkenen persoonlijk geïnformeerd. De voor onze bedrijfsvoering relevante stakeholders zijn gebundeld in een stakeholderlijst.

Vraag 3: De Netterden Groep gedraagt zich ethisch.

Dit doen wij door:

- Onze kernwaarden en principes bekend te maken;
- Onze bestuursstructuren op een manier in te richten die ethisch gedrag bevordert (bijvoorbeeld door het voorkomen van belangenverstremming). Dit is beschreven in onze gedragscode;
- Mensen binnen en buiten onze organisatie in staat te stellen onethisch gedrag te melden, zonder angst voor represailles;

Toelichting/voorbeelden:

- De kernwaarden en principes van de Netterden Groep staan vermeld op www.netterden.com.
- Netterden stelt zich ten doel om grondstoffen op een duurzame wijze te winnen met respect voor de omgeving en met oog voor maatschappelijke ontwikkelingen. Hierbij baseert zij zich op oprecht, rechtvaardig en integer handelen.
- Normen voor ethisch gedrag worden o.a. kenbaar gemaakt in toolboxes voor medewerkers.
- Afspraken met betrekking tot onze werkwijze zijn vastgelegd in het personeelshandboek.
- Afspraken over het handelen van medewerkers van Netterden binnen en buiten de organisatie zijn vastgelegd in een gedragscode.

Vraag 4: De Netterden Groep respecteert de belangen van stakeholders en speelt hierop in.

Dit doen wij door:

- Onze stakeholders in beeld te brengen. Deze zijn in een stakeholderlijst vastgelegd. De lijst wordt jaarlijks geüpdatet;
- Stakeholders te erkennen en te waarderen. We reageren op bezorgdheid van stakeholders;
- Te onderkennen dat stakeholders de activiteiten van onze organisatie kunnen beïnvloeden;
- Ervoor te zorgen dat stakeholders in staat zijn met ons in contact te treden om invloed uit te oefenen en dat we hiermee rekening houden;
- De belangen van onze stakeholders te wegen in het licht van bredere maatschappelijke verwachtingen;
- Rekening te houden met de belangen van stakeholders waarmee we geen formele relatie hebben.

Toelichting/voorbeelden:

- De Netterden Groep heeft haar belangrijkste stakeholders in kaart gebracht en verplicht zich bij haar beleidsvoering rekening te houden met de belangen van deze stakeholders. Hiertoe zullen de stakeholders met enige regelmaat worden betrokken om de voor hen belangrijkste zaken inzichtelijk te houden.
- De resultaten vanuit het betrekken van stakeholders vormen inbreng in de beleidsoverwegingen van de organisatie.

Vraag 5: De Netterden Groep respecteert de geldende wet- en regelgeving.

Dit doen wij door:

- Ons op de hoogte te stellen van de toepasselijke wet- en regelgeving;
- Wetgeving na te leven in alle landen waar wij actief zijn, ook als handhaving vanuit de overheid gebrekkig is;
- Maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat onze relaties en activiteiten in overeenstemming met wet- en regelgeving zijn;
- Medewerkers te informeren over recente en relevante wet- en regelgeving en hoe zij deze kunnen naleven;
- Periodiek te beoordelen of de organisatie nog voldoet aan wet- en regelgeving.

Toelichting/voorbeelden:

- De Netterden Groep verplicht zich ertoe de op haar bedrijfsvoering van toepassing zijnde wet- en regelgeving bij te houden, na te leven, en overtredingen hiervan te voorkomen.
- De van toepassing zijnde wet- en regelgeving is bekend.
Er wordt regelmatig intern gecontroleerd op veranderingen in (milieu)wet- en regelgeving via bijvoorbeeld Sufficio Milieu en informatie verstrekt door brancheverenigingen. Naleving wordt gecontroleerd via regelmatige winningsbezoeken.

Vraag 6: De Netterden Groep respecteert de internationale gedragsnormen.

Dit doen wij door:

- Minimaal de internationale gedragsnormen te respecteren in landen waar wetgeving het milieu of de maatschappij onvoldoende beschermt of conflicteert met internationale gedragsnormen.

Toelichting/voorbeelden: Internationale gedragsnormen zijn verwerkt in de Nederlandse en Duitse wet- en regelgeving. De Netterden Groep verplicht zich derhalve deze wet- en regelgeving in acht te nemen. Verder wordt bij de inkoop van onder andere werkkleding, Big Bags en machines selectief te werk gegaan. In het duurzaam inkoopbeleid staat beschreven welke afwegingen gemaakt worden bij de inkoop van producten (in het buitenland).

Vraag 7: De Netterden Groep respecteert en erkent de universele mensenrechten.

Dit doen wij door:

- Deze rechten te respecteren in alle landen en situaties;
- Stappen te ondernemen in situaties waarin de mensenrechten worden geschonden in het kader van onze bedrijfsvoering, de waardeketen en/of onze invloedssfeer;
- Geen misbruik te maken van, en geen voordeel te halen uit situaties waarin de mensenrechten onvoldoende zijn beschermd;
- De internationale gedragsnormen te respecteren.

Toelichting/voorbeelden: De Netterden Groep respecteert en hanteert de internationale gedragsnormen, de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens, burgerrechten en politieke rechten. Binnen de organisatie wordt iedereen als mens gelijk behandeld, ongeacht afkomst of positie. Discriminatie wordt niet geaccepteerd, zowel niet binnen de organisatie, als ook niet in de relaties tussen werknemers, klanten en leveranciers. Ook bij het werven van nieuwe personeelsleden zullen sollicitanten uitsluitend beoordeeld worden op geschiktheid. Klachten over medewerkers of van medewerkers over enige vorm van discriminatie zullen door de directie direct en serieus in behandeling worden genomen. Netterden streeft er naar, om bij de inkoop inzicht te verkrijgen in de mate waarin de leverancier en producten zich houden aan de universele mensenrechten en laat haar inkoopbeslissing mede hiervan afhangen. Deze punten zijn verwerkt in het personeelshandboek en het duurzaam inkoopbeleid.

3. Stakeholders

Vraag 8: Hoe heeft de Netterden Groep haar stakeholders geïdentificeerd (wie zijn daarbij in wat voor vorm geraadpleegd)?

De stakeholders van de Netterden Groep zijn geïdentificeerd binnen acht groepen: interne stakeholders, klanten, leveranciers, overheden/toezichthouders, brancheorganisaties, omwonenden, natuurorganisaties, en ondersteunde doelen. Vervolgens is een selectie gemaakt op basis van belang bij en invloed op het bedrijf en activiteiten. Met elk van de deze stakeholdergroepen is op regelmatige basis contact.

Vraag 9: Wie zijn de stakeholders van de Netterden Groep?

Tot de stakeholders word personen en organisaties uit de acht bovenstaande groepen gerekend. De selectie hiervan is opgenomen in de stakeholderlijst.

Vraag 10: Waarom en waarbij betreft de Netterden Groep haar stakeholders (geef voorbeelden van de manier waarop uw organisatie dat heeft gedaan)?

Wij betrekken onze stakeholders om:

- inzicht te krijgen in de impact van onze besluiten en activiteiten op specifieke stakeholders;
- er achter te komen of onze positieve impact op de omgeving kan worden vergroot en negatieve impact kan worden verminderd;
- er achter te komen of onze claims met betrekking tot maatschappelijke verantwoordelijkheid geloofwaardig worden gevonden;
- onze MVO-prestaties te beoordelen;
- mogelijke conflicten tussen onze eigen belangen, die van onze stakeholders en de algemene maatschappelijke verwachtingen te bespreken en zo mogelijk op te lossen;
- transparant te zijn in wat we doen (onze activiteiten en besluiten);
- waar mogelijk partnerschappen te vormen die voor ons en onze stakeholders voordelen bieden.

Toelichting/voorbeelden: Bovenstaande wordt gerealiseerd door in gesprek te gaan met de voor ons belangrijkste stakeholders, ze te vragen naar hun beoordeling van de activiteiten van de Netterden Groep en naar hun verwachtingen voor de toekomst. De beoordelingen en verwachtingen zijn tijdens stakeholderonderzoeken in 2016 opgehaald. De resultaten hiervan zijn meegenomen in de eerste versie van de materialiteitsbepaling. Verdere resultaten uit gesprekken met stakeholders (intern en extern) dienen als input voor het updaten van de materialiteitsbepaling.

4. MVO kernthema's

Vraag 11: *De Netterden Groep heeft bij het bepalen van de relevante onderwerpen gekeken naar:*

- De mate waarin de eigen activiteiten en besluiten aan het onderwerp gerelateerd zijn (dagelijkse activiteiten en bijzondere situaties).
- Activiteiten en besluiten van organisaties in de waardeketen en invloedssfeer van de organisatie.

Vraag 12: *Welke onderwerpen zijn relevant?*

Zie bijlage C: de materialiteitsbepaling en Milieuaspectenregister (ISO-14001 gecertificeerd).

Vraag 13: *Welke criteria heeft de Netterden Groep gebruikt bij het bepalen van de significante onderwerpen?*

- De mate waarin het onderwerp effect heeft op onze stakeholders en duurzame ontwikkeling cq. de waarde die stakeholders hechten aan het onderwerp.
- Het gevolg van het wel of niet nemen van extra actie(s) binnen dit onderwerp op de eigen bedrijfssituatie.

Vraag 14: *Welke onderwerpen zijn significant?*

Zie bijlage C: de materialiteitsbepaling en Milieuaspectenregister (ISO-14001 gecertificeerd).

Vraag 15: *Welke criteria heeft de Netterden Groep gebruikt bij het bepalen van de prioritaire onderwerpen?*

- De resultaten en prestaties die op het onderwerp zijn te behalen (*verbeterpotentieel*);
- De mate waarin de onderwerpen redelijkerwijs bijdragen aan de doelstellingen van Netterden (*K/B*);
- De mate waarin qua uitvoerbaarheid in termen van tijd en geld deze passend en realistisch (*invloed en haalbaarheid*) zijn.

Vraag 16: *Welke onderwerpen hebben prioriteit?*

Zie bijlage C: de materialiteitsbepaling en Milieuaspectenregister (ISO-14001 gecertificeerd).

Vraag 17: *Tot welke acties heeft dit geleid of gaat de Netterden Groep nemen?*

De acties zijn vastgelegd in het MVO-meerjarenprogramma (bedrijfsintern document). In de afgelopen jaren heeft dit geleid tot energiebesparing in het kader van verduurzaming van de bedrijfsvoering. De volgende stap hierin is het opwekken van duurzame energie voor eigen gebruik op alle locaties in Nederland en Duitsland.

Vraag 18: *Toelichting op prioriteitsstelling*

Voor alle onderwerpen is geïnventariseerd welke inhoudelijke acties relevante stakeholders hebben aanbevolen of (in het geval van de directie) zich hebben voorgenoemen of al hebben genomen. Op basis van de significantie en mogelijkheid tot verdere actie is voor elk relevant onderwerp de prioriteit bepaald. De MVO-onderwerpen met de hoogste prioriteit zijn benoemd tot MVO-speerpunt. Deze staan aan de basis van het MVO-meerjarenprogramma.

Vraag 19: Geef aan welke stakeholders – en op welke wijze – de Netterden Groep heeft betrokken bij het identificeren van relevante, significante en prioritaire onderwerpen:

Van onderstaande stakeholders zijn gegevens verzameld:

- Medewerkers
- Opdrachtgevers
- Leveranciers
- Omwonenden

Externe stakeholders zijn in 2019 geïnterviewd. Het interview is gestructureerd op basis van de 37 ISO-26000 MVO-onderwerpen. De stakeholders zijn gevraagd een rangorde van belang te maken en toe te lichten waarom het onderwerp belang heeft, hoe Netterden daarop nu functioneert en wat de stakeholder van Netterden in de toekomst verwacht. Deze verwachtingen zijn opgenomen in de materialiteitsbepaling en meegewogen in het vaststellen van de prioriteit en daaraan verbonden acties. Interne stakeholders zijn in 2019 gevraagd om een digitale enquête in te vullen, ook gebaseerd op de 37 ISO-26000 MVO-onderwerpen. De uitkomsten van de enquêtes zijn net als de interviews meegenomen in de materialiteitsbepaling en meegewogen in het vaststellen van de prioriteit en daaraan verbonden acties. De uitkomsten uit de interviews en enquête gehouden in 2019 worden aan de hand van gesprekken met stakeholders geüpdatet.

5. Ketenverantwoordelijkheid en invloedssfeer

Vraag 20: *Welke (typen) organisaties bevinden zich in de invloedssfeer van de Netterden Groep en hoe verhouden zich die tot de Netterden Groep?*

- Overheid: Verleent ontgrondings- en omgevingsvergunningen en controleert op voldoen aan gestelde voorschriften.
- Klanten: Netterden levert hieraan producten. De prijs, leveringszekerheid en -flexibiliteit, kwaliteit en informatie over (de effecten van) het product bevindt zich binnen haar invloedssfeer.
- Leveranciers: Netterden kan invloed uitoefenen op de typen producten die zij inkoop, afhankelijk van beschikbare informatie en marktconforme prijs.
- Branchevereniging(en): Netterden heeft invloed op de branchevereniging(en) in het bijdragen aan partnerschappen en verantwoordelijke lobbyactiviteiten. Dit kan zowel in financiële zin zijn als in termen van werktijd en informatieverstrekking.
- Omwonenden: Omwonenden kunnen door de activiteiten van Netterden in hun welzijn en welbevinden worden aangetast. Netterden verplicht zich tot het communiceren met omwonenden van de winningslocaties.
- Stichting Beheer Natuurgronden Netterden-Azewijn: Deelname in het bestuur van deze stichting, die het beheer verzorgt van gebieden die na ontgroning opgeleverd worden als natuur- en recreatiegebied.
- Stichting Min40Celsius: Deelname in het bestuur van deze stichting, die verantwoordelijk is voor het dagelijks bestuur van bezoekerscentrum Min40Celsius. Netterden is een belangrijke financier voor de stichting.

Vraag 21: *Op welke manier stimuleert de Netterden Groep maatschappelijke verantwoordelijkheid bij andere organisaties?*

- Door het betrekken van de gemeenschap en andere stakeholders.
- Door bij het nemen van investeringsbeslissingen maatschappelijke criteria te hanteren, vastgelegd in het duurzaam inkoopbeleid.
- Door het promoten van goede voorbeelden van persberichten en berichten op de site en sociale media.
- Door samen met branchegenoten aan duurzaamheidsprojecten te werken, bijvoorbeeld in het kader van het Betonakkoord.

6. Due diligence

Vraag 22: *Op welke manier beoordeelt de Netterden Groep (potentiële) (negatieve) effecten van de eigen activiteiten en besluiten op de maatschappij, milieu en economie?*

Netterden is verplicht om voor de start en uitbreiding van de werkzaamheden gedegen onderzoek te doen naar de potentiële gevolgen hiervan op de (lokale) gemeenschap en de natuur- en milieuwaarden. Eventuele compensatiemaatregelen worden contractueel vastgelegd. Tijdens en na de werkzaamheden behoudt Netterden een zorgplicht voor de genoemde aspecten. Netterden wordt door externe (overheids)partijen gecontroleerd op het nakomen van deze verantwoordelijkheden. Tevens wordt de economische haalbaarheid van start en uitbreiding van werkzaamheden door Netterden onderzocht. Effecten van de bedrijfsactiviteiten op het milieu zijn voor Netterden Zand en Grind, Netterden Holding en Netterden Transport vastgelegd in het ISO-14001 gecertificeerde milieuaspectenregister (MAR). Op basis van kans, effect, mate van beheersing en verbeterpotentieel zijn risicoscores toegekend aan alle verschillende bedrijfsactiviteiten. Op basis daarvan zijn doelstellingen ter verbetering opgesteld. In grote lijnen gelden deze risicoscores ook voor de andere locaties omdat de bedrijfsactiviteiten op de locaties met elkaar te vergelijken zijn.

Vraag 23: *Op welke manier beoordeelt de Netterden Groep (potentiële) (negatieve) effecten van de activiteiten en besluiten van organisaties in de eigen invloedssfeer op de maatschappij, milieu en economie?*

Netterden beoordeelt de potentiële (negatieve) effecten van activiteiten en besluiten van organisaties in de eigen invloedssfeer door regelmatig op directieniveau en/of in overleg met het kader deze effecten te bespreken en te toetsen aan de relevante wet- en regelgeving, gedragscodes en haar eigen doelstellingen. Bijvoorbeeld: Wij eisen van bedrijven die onze producten in onze opdracht vervoeren dat zij zich aan de relevante verkeers- en beladingswetgeving conformeren. Binnen de overlegstructuur van de Netterden Groep wordt met enige regelmaat een leveranciersbeoordeling uitgevoerd. Hierbij worden de activiteiten van leveranciers (kwalitatief) beoordeeld op prestaties ten aanzien van de milieu impact en de omgang met mens en maatschappij. Deze praktijk staat beschreven in het duurzaam inkoopbeleid.

Vraag 24: *Hoe wordt gepaste zorgvuldigheid uitgeoefend of geïmplementeerd in uw organisatie?*

- Wij gebruiken instrumenten om de impact van geplande en bestaande activiteiten in kaart te brengen. Voorafgaand aan (ontgrondings)activiteiten gebeurt dit in de vorm van een gedegen impactmodellering en -onderzoek verankerd in de vergunningsprocedures. Op het gebied van arbeidspraktijk worden de locaties van de Netterden Groep periodiek getoetst tijdens een RI&E (Nederland, in Duitsland een equivalent hiervan).
- Instrumenten om de MVO-kernthema's in de hele organisatie te integreren: KAM-kalender met hierin verankerd welke thema's op welk overleg aan bod komen, stakeholderlijst met daarop de beoordeling van de mate van benodigde (of gewenste) betrokkenheid per stakeholdergroep, beleid duurzaam inkopen en de gedragscode.
- Instrumenten om onze prestaties te volgen en aanpassingen te doen in prioriteit en benadering: ISO-14001 doelstellingen, MVO-meerjarenplan, MVO-jaarverslagen.
- Instrumenten om eventuele negatieve effecten aan te pakken: interne en externe voorlichting en inspecties, energiemanagement, maatregelen vanuit RI&E en bij nieuwe vergunningverlening voorschriften vanuit MER toepassen.

Vraag 25: Welke (potentiële) negatieve effecten op maatschappij, milieu en economie heeft de Netterden Groep geïdentificeerd?

Potentiële negatieve effecten op de maatschappij zijn medeplichtigheid in de keten bij inkoop en directe gevolgen van winactiviteiten, zoals hinder, het verbruik van natuurlijke grondstoffen en het verbruik van (landbouw)grond. De grootste negatieve effecten op het milieu als gevolg van het winnen van bouwgrondstoffen gaan gepaard met het op grootschalige wijze gebruiken van elektriciteit en fossiele brandstof. Transport van zand en grind heeft op zowel maatschappij als milieu potentiële negatieve effecten, zoals (geluids)hinder en de gevolgen van emissies. Een potentieel negatief effect op de economie is het onttrekken van landbouwgrond aan de economie.

7. Visie, missie, beleid en strategie

Vraag 26: De Netterden Groep heeft richting gegeven aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, door:

- De rol van maatschappelijke verantwoordelijkheid op te nemen in onze visie, missie en kernwaarden (betrokken, innovatief, duurzaam en toonaangevend).
- Samen te werken met stakeholders en het op een duurzame wijze winnen van de grondstoffen met respect voor de omgeving en met een open oog voor de relevante maatschappelijke belangen.
- Door belangrijke principes en onderwerpen van maatschappelijk verantwoordelijkheid op te nemen in ons beleid en strategie.
Door prioriteiten voor actie op kernthema's door te vertalen in doelstellingen (SMART) in doelstellingen.

8. Ontwikkeling van draagvlak en competenties

Vraag 27: *Op welke manier creëert de Netterden Groep draagvlak voor maatschappelijke verantwoordelijkheid – binnen én buiten de organisatie?*

De continuïteit van de bedrijfsvoering van Netterden is voor een belangrijk deel afhankelijk van draagvlak voor de activiteiten van Netterden in de omgeving. Daarmee is het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen verankerd in de cultuur van het bedrijf. Hiervoor wordt extra aandacht gegenereerd tijdens daartoe bestemde vergaderingen, evenementen, bijeenkomsten en initiatieven waarin de onderschreven MVO-principes en doelstellingen worden omgezet in bewustwording en concrete maatregelen, daar waar onze prioriteiten vastgesteld zijn. Wij besteden wij aandacht aan:

- Het vergroten van kennis over de verschillende MVO-onderwerpen.
- De betrokkenheid van de top van de organisatie bij het nemen van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.
- Het behouden van een cultuur van maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Vraag 28: *Op welke manier ontwikkelt de Netterden Groep de benodigde competenties voor het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid – binnen en eventueel buiten de organisatie?*

De Netterden Groep bouwt voort op het in de praktijk brengen van haar bedrijfsfilosofie, door deze verder uit te bouwen en zichtbaar te blijven maken in maatregelen en communicatie, alsook veranderingen in haar bedrijfsvoering door te voeren wanneer dit noodzakelijk wordt geacht. De Netterden Groep laat zich waar nodig door verschillende externe organisaties adviseren, informeren en trainen om de benodigde competenties te behouden of uit te breiden.

9. Integreren van MVO in besturingsprocessen, systemen en procedures

Vraag 29: *Op welke manier heeft de Netterden Groep haar maatschappelijke verantwoordelijkheid geïntegreerd in haar besturingsprocessen, systemen en procedures?*

Wij hebben dit geïntegreerd in besturingsprocessen, systemen en procedures, door:

- De effecten van onze eigen activiteiten op maatschappij, milieu en economie zorgvuldig te monitoren en te beheersen.
- Rekening te houden met effecten van besluiten, bijvoorbeeld over nieuwe activiteiten.
- Ervoor te zorgen dat de principes van maatschappelijke verantwoordelijkheid in onze besturingsprocessen worden toegepast en worden weerspiegeld in onze structuur en cultuur.
- Periodiek te beoordelen of wij in onze procedures en processen voldoende rekening houden met maatschappelijk verantwoordelijkheid.

Toelichting: Door het gebruik van verschillende instrumenten (zie vraag 24) tracht Netterden haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te integreren in de organisatie. Daarnaast heeft Netterden deelgenomen aan een branche-initiatief voor het opstellen van een CO₂-ketenanalyse voor zand- en grindwinning voor de betonindustrie. Daaruit zijn LCA's voor zand, grind en ophoogzand voortgekomen en vastgelegd in de Nationale Milieudatabase voor leden van de brancheorganisatie Cascade.

Er is een intern overleg per kwartaal om voortgang MVO te bespreken op directieniveau. Per winning is er een baseline opgesteld. Elk jaar wordt de baseline ingevuld en die informatie is belangrijke input voor o.a. het MVO-jaarverslag.

10. Communicatie en rapportage

Vraag 30: *Houdt de Netterden Groep bij haar communicatie over maatschappelijke verantwoordelijkheid rekening met de volgende criteria?*

- Compleet: in de informatie komen alle belangrijke activiteiten en de maatschappelijke effecten daarvan aan de orde.
- Begrijpelijk: de informatie is voor de doelgroep goed te begrijpen. Het gaat hierbij zowel om het gebruik van de taal van de doelgroep als om de manier waarop de informatie wordt gepresenteerd.
- Responsief: in de informatie wordt ingegaan op de belangen van stakeholders.
- Nauwkeurig: de informatie is feitelijk juist en bevat voldoende diepgang.
- Evenwichtig: de informatie is evenwichtig en eerlijk. De organisatie brengt niet alleen goed nieuws naar buiten, maar geeft ook informatie over eventuele negatieve maatschappelijke effecten.
- Actueel: het behoort daarom altijd duidelijk te zijn op welke periode de informatie betrekking heeft.
- Toegankelijk: de informatie is beschikbaar voor alle stakeholders.

Toelichting: Netterden communiceert op regelmatige basis over haar MVO-speerpunten en de activiteiten die zij hierop onderneemt. In 2023 is het stakeholderonderzoek geüpdatet en op basis van een nieuwe materialiteitsbepaling (bijlage C) zijn de volgende MVO-speerpunten door Netterden vastgesteld voor de periode 2023 – 2025:

1. Gezondheid en veiligheid op het werk (3.4¹);
2. Verantwoord milieubeheer (4.4);
3. Klimaatverandering en duurzaam gebruik van hulpbronnen (4.3);
4. Eerlijk zaken doen (5.4);
5. Dienstverlening aan consumenten, ondersteuning, oplossen van klachten en geschillen (6.4);
6. Betrokkenheid bij de regio (7.1 en 7.7).

Dit doen wij via een openbaar MVO jaarverslag en via de website www.netterden.com. Intern wordt er gecommuniceerd via Netmail, welke eens per maand digitaal verschijnt.

Vraag 31: *Op welke manier communiceert de Netterden Groep over haar maatschappelijke verantwoordelijkheid?*

- Door actief over specifieke onderwerpen of projecten met stakeholders te communiceren (informereren).
- In vergaderingen en gesprekken met stakeholders (consulteren).
- Interne communicatie tussen management en medewerkers of leden van de organisatie tijdens MT-overleggen.
- Interne teamactiviteiten met als doel maatschappelijke verantwoordelijkheid te integreren in de hele organisatie.
- Communicatie over de prestaties op het gebied van MVO via het MVO-jaarverslag.

¹ Het nummer verwijst naar het bijbehorende onderwerp uit ISO 26000 en NEN Zelfverklaring.

- Consumenteninformatie via producten.
- Ter beschikking stellen van informatie voor publieke doelen.

Vraag 32a. *Rapporteert de Netterden Groep over MVO via een maatschappelijk verslag (al dan niet als losstaand verslag)?*

Ja, sinds 2018.

Vraag 32b. *In ons maatschappelijk verslag staat informatie over:*

- Doelstellingen t.a.v. onderwerpen en kernthema's.
- Prestaties t.a.v. onderwerpen en kernthema's.
- Hoe en wanneer stakeholders zijn betrokken bij de rapportage.
- Successen en tekortkomingen en manieren waarop tekortkomingen worden aangepakt.

Vraag 32c. *Wij hebben bij het opstellen van ons maatschappelijk verslag rekening gehouden met de volgende overwegingen:*

- De omvang, het onderwerp en het toepassingsgebied past bij de grootte en aard van onze organisatie. (Kleine organisaties verstrekken doorgaans minder informatie, bespreken minder onderwerpen en hebben een kleiner toepassingsgebied dan grote organisaties.)
- Het detailniveau weerspiegelt de mate van ervaring die we hebben met rapporteren. (Het is de verwachting dat organisaties die meer ervaring hebben met rapporteren, in staat zullen zijn meer in detail te rapporteren dan organisaties die hiermee pas net starten).

Vraag 33a. *Zijn er conflicten of meningsverschillen (geweest) met stakeholders?*

Nee.

Vraag 33b. *Welke methoden heeft de Netterden Groep om (eventuele) conflicten op te lossen? Welke methoden heeft u om (eventuele) conflicten op te lossen?*

Waar nodig en mogelijk, gaan wij rechtstreeks in gesprek met stakeholders waarmee een conflict of meningsverschil is ontstaan. Bovendien verstrekken wij schriftelijke informatie om verkeerde interpretaties te voorkomen. In geval van klachten, worden deze afgehandeld via een formele procedure voor klachtenbehandeling.

11. Het monitoren van activiteiten en beoordeling van prestaties

Vraag 34: *Op welke manier monitort de Netterden Groep haar activiteiten die effect hebben op relevante thema's en onderwerpen?*

- Meten met behulp van indicatoren, zoals energieverbruik per periode en regelmatige inventarisaties van natuurontwikkeling.
- Feedback van stakeholders.

Voor deze monitoring de volgende punten geldt dat:

- De omvang van de monitoring is in lijn met de omvang en het belang van de activiteiten.
- De monitoring geeft resultaten die betrouwbaar, tijdig beschikbaar en gemakkelijk te begrijpen zijn.
- De monitoring is afgestemd op de MVO-speerpunten, welke geformuleerd zijn naar de behoefte van de stakeholders.

Vraag 35: *Hoe heeft de Netterden Groep haar prestaties op relevante thema's en onderwerpen beoordeeld?*

Door middel van de stakeholderanalyse is een eerste beoordeling gegeven door stakeholders op MVO-onderwerpen die zij wezenlijk achten. Het MVO-meerjarenprogramma borgt de evaluatie en bijsturing op de MVO speerpunten. In het jaarlijkse MVO-verslag wordt de voortgang op deze speerpunten gepresenteerd. Tijdens de interne voortgangsoverleggen over MVO met directie en de MVO-coördinator worden de prestaties besproken. In het kader van ISO-14001 vindt jaarlijks een formele directiebeoordeling plaats. Hierin is behalve aandacht voor milieu, ook aandacht voor andere MVO gerelateerde thema's. Tot op heden is de scope van dit overleg (formeel) beperkt tot Netterden Zand en Grind B.V., Netterden Transport B.V. en Netterden Holding B.V..

Tijdens de directiebeoordeling worden onder anderen de volgende vragen beantwoord:

- Zijn de beoogde doelen behaald?
- Hadden we de juiste strategieën en processen voor de te behalen doelen?
- Wat werkte goed, en waarom? Wat werkte niet goed, en waarom niet?
- Wat hadden we beter anders kunnen doen?
- Zijn alle relevante personen erbij betrokken?
- Zijn de middelen die tot onze beschikking zijn om doelen te bereiken toereikend?

Vraag 36: *Heeft de Netterden Groep stakeholders betrokken, zo ja welke?*

De Netterden Groep heeft door middel van interviews meerdere stakeholders betrokken bij het vormgeven van de MVO-prioriteiten. Hierin is feedback op de huidige MVO-prestaties verkregen en is inzicht verkregen in de verwachtingen van stakeholders naar de Netterden Groep. Externe adviseurs toetsen de arbeidspraktijk op onze locaties, en de mate waarin onze milieu impact afneemt cq. verandert.

Vraag 37a. *Welke verbeteringen of successen heeft de Netterden Groep bereikt?*

Enkele voorbeelden:

- In de afgelopen jaren is gefocust op energiebesparing in het kader van verduurzaming van de bedrijfsvoering en de inkoop van groene stroom (Europese Wind).
- Netterden Zand en Grind wekt inmiddels een kwart van haar eigen energiebehoefte op middels een drijvend zonnepark.

- Op het gebied van arbeidspraktijk is in de afgelopen jaren behalve de groep BHV-ers, ook de rest van de collega's opgeleid om eerste hulp te verlenen en een AED te gebruiken.
- In 2022 heeft hercertificering van het Concrete Sustainability Council certificaat geleid tot een zilveren certificaat voor Wezendonk Zand en Grind, en een gouden certificaat voor Netterden Zand en Grind. Het CSC-keurmerk garandeert duurzame productie van beton, door alle productieprocessen in de betonketen te toetsen op strenge voorwaarden ten aanzien van betrouwbaarheid, deskundigheid, duurzaamheid en arbeidsveiligheid. Hierin wordt over heel de wereld één lijn getrokken. Ook de productie van toeslagmaterialen voor beton wordt hierin meegenomen. Hoe hoger deze 'scoort' op de CSC-meetlat, hoe hoger ook het eindproduct van de afnemer kan 'scoren'. Op deze manier legt een betonproducent dus op transparante wijze verantwoording af over de duurzaamheid en arbeidsomstandigheden in de gehele keten.

Vraag 37b. *Welke doelen zijn nog niet bereikt?*

Enkele voorbeelden:

- De volgende stap op gebied van energiemangement is het opwekken van duurzame energie voor eigen gebruik op alle locaties in Nederland en Duitsland.
- Netterden Zand en Grind breidt de opwek capaciteit uit, door een tweede zonnepark te plaatsen. Hiermee groeit de zelfvoorziening in duurzaam opgewekte energie.
- In geval van Netterden Zand en Grind zal worden overgestapt naar het gebruik van HVO100 om uitstoot van materiaal dat nog afhankelijk is van fossiele brandstoffen te minimaliseren.
- Op het gebied van arbeidspraktijk blijven we inzetten op het vergroten van bewustzijn van gevaren (veiligheid en bedrijfsblindheid).

12. Selecteren van MVO-initiatieven en MVO-instrumenten

Vraag 38: *Aan welke MVO-initiatieven en eventuele bijbehorende MVO-instrumenten neemt de Netterden Groep deel?*

- o Via branchevereniging Cascade neemt Netterden Zand en Grind deel aan het project 'Routekaart voor Bestuivers' waarin terreinen in projectgebieden van oppervlaktedelfstofwinners worden ingericht ter bevordering van overleving van bestuivende soorten.
- o Stichting Beheer Natuurgronden Netterden-Azewijn (SBNA) kan betiteld worden als een MVO-initiatief van Netterden Zand en Grind, omdat deze stichting het beheer van de natuurgrond loskoppelt van de bedrijfsvoering (hier dient echter wel medewerking aan verleend te worden) en hier een maatschappelijk doel aan verbindt. De stichting wil de natuur voor de bevolking levend maken door openstelling van de gebieden te bevorderen en de hiervoor benodigde infrastructuur te ontwikkelen en in stand te houden.
- o De participatie in de Stichting Min40celsius (zie vraag 37a).

Vraag 39: *Welke van de onderstaande punten heeft de Netterden Groep overwogen bij de keuze voor dit initiatief?*

- o *Is ontworpen voor uw type organisatie of haar interessegebieden.*
Het eerste initiatief is specifiek opgezet voor delfstofwinners. Het tweede en derde initiatief zijn (mede) opgericht door Netterden Zand en Grind.
- o *Is ontwikkeld om door verschillende organisaties te worden toegepast.*

Het eerste initiatief is specifiek opgezet om te worden toegepast door delfstofwinners. SBNA en Min40Celsius zijn geen MVO-instrumenten, maar de organisatie kunnen worden ingezet om kennis (over respectievelijk het beheer van natuurgronden in winningsgebieden en de geschiedenis van het lokale leven en het landschap) te verspreiden. Dit is echter niet het doel van de organisaties.

- *Helpt de organisatie om specifieke stakeholdergroepen te bereiken.*
SBNA en Min40Celsius helpen Netterden Zand en Grind B.V. om stakeholders bij respectievelijk het beheer van natuurgronden en het verleden van de regio (en de bedrijfsactiviteiten van Netterden Zand en Grind) te betrekken.
- *Heeft een goede reputatie als het gaat om geloofwaardigheid en integriteit.*
Om effectief met stakeholders samen te werken is geloofwaardigheid en integriteit een uitgangspunt. De “Routekaart voor Bestuivers” is in samenwerking met onafhankelijke specialisten van de Vlinderstichting tot stand gekomen. Bestuursleden van beide stichtingen zijn buiten vertegenwoordigers van Netterden Zand en Grind, ook onafhankelijke experts uit het ecologisch werkveld.
- *Is tot stand gekomen op een open en transparante wijze.*
De Stichting Beheer Natuurgronden Netterden-Azewijn en Stichting Min40Celsius zijn erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). SBNA is bereikbaar via de website van Netterden: <http://www.netterden.com/netterden-zand-en-grind/de-stichting-beheer-natuurgronden/>. Stichting Min40Celsius is bereikbaar via: <https://min40celsius.nl/contact/>.

Vraag 40: *Welke concrete acties worden uitgevoerd in verband met het MVO-initiatief?*

De in het werkplan van de Stichting Beheer Natuurgronden Netterden-Azewijn (opvraagbaar via info@netterden.com) genoemde werkzaamheden betreffen in de regel regulier beheer en onderhoud van de natuurwaarden en infrastructuur in het werkgebied van Netterden Zand en Grind B.V.. In overleg met alle bestuursleden kunnen tussentijds grotere projecten uitgevoerd worden om, binnen de grenzen van het inrichtingsplan, natuurwaarden en infrastructuur aan te leggen of te wijzigen.

Tevens wordt de bekendheid van Stichting Min40celsius verder vergroot door deelname aan activiteiten in de regio. Bovendien wordt een nieuw bezoekerscentrum voor de stichting opgenomen in de plannen tot uitbreiding van de ontgrondingsactiviteiten van Netterden Zand en Grind. Dit zal naar verwachting leiden tot verdere bekendheid en professionaliteit van het bezoekerscentrum.

